

Açık ve Uzaktan Eğitim Akreditasyon Standartları Ölçme

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). Açık ve Uzaktan Eğitim Akreditasyon Standartları Ölçme. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16199>

Özet

Açık ve Uzaktan Eğitim Akreditasyon Standartları Ölçeği, **açık ve uzaktan eğitim** (AUE) programları veya kurumlarının mevcut **akreditasyon** standartlarına ne ölçüde uyduğunu değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Ölçek, özellikle AUE ortamlarında kalite güvencesi süreçlerini sistematik bir şekilde incelemek ve bu kurumların yeterliliklerini objektif kriterlere göre belirlemek için tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirilmesi ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi Ertuğ Can (2016) tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma, AUE alanında güvenilir ve geçerli bir değerlendirme aracı ihtiyacına yanıt vermektedir.

Anahtar Kelimeler

Açık ve Uzaktan Eğitim, Akreditasyon, Kalite Güvencesi, Eğitim Standartları, Ölçek Geliştirme, Program Değerlendirme

Yazarlar

Ertuğ Can

Amaç

Ölçeğin temel amacı, yükseköğretim kurumları bünyesinde sunulan **açık ve uzaktan eğitim** programlarının, ulusal ve uluslararası kabul görmüş **akreditasyon** kriterlerine uygunluk düzeylerini ölçmektir. Bu araç, eğitim yöneticilerine, kalite güvence birimlerine ve akademisyenlere, programların güçlü ve zayıf yönlerini tespit etme, iyileştirme planları oluşturma ve sürdürülebilir kaliteyi sağlama konusunda nesnel veriler sunmayı hedefler. Ölçek, özellikle kurumsal yapı, pedagojik tasarım, teknolojik altyapı ve öğrenci destek hizmetleri gibi kritik AUE alanlarını kapsamaktadır.

Yapı (Konstrukt)

Ölçek, **açık ve uzaktan eğitim** programlarının kalitesini belirleyen çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, genellikle dört ana faktör altında toplanan bir dizi standart ve göstergeden oluşur:

Kurumsal Yapı ve Yönetim: AUE programlarının yönetsel desteği, finansal sürdürülebilirliği ve misyon-vizyon uyumu.

Pedagojik Süreçler ve İçerik: Ders materyallerinin kalitesi, öğrenme çıktılarına uygunluğu ve öğretim yöntemlerinin etkililiği.

Teknolojik Altyapı ve Erişim: Kullanılan öğrenme yönetim sistemlerinin (ÖYS) güvenilirliği, erişilebilirliği ve teknolojik destek hizmetlerinin yeterliliği.

Öğrenci ve Öğretim Elemanı Desteği: Öğrenci rehberlik hizmetleri, akademik danışmanlık ve öğretim elemanlarının AUE yeterlilikleri.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirme çalışmasında (Can, 2016), psikometrik özelliklerinin belirlenmesi amacıyla detaylı geçerlik çalışmaları yürütülmüştür. İçerik geçerliği, alanda uzman akademisyenlerin görüşlerine başvurulmuş ve sağlanmıştır. Kapsam ve maddelerin ilgili literatürle uyumu dikkatle incelenmiştir.

Yapı geçerliği test edilirken genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler sonucunda ölçeğin teorik olarak öngörülen çok faktörlü yapıyı desteklediği ve her bir alt boyutun ilgili yapısal bileşeni yeterince temsil ettiği gösterilmiştir. Faktör yüklerinin yüksek olması, maddelerin ilgili faktörlere güçlü bir şekilde bağlı olduğunu işaret etmektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirlik çalışmaları, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanarak raporlanmıştır. Can (2016) çalışmasında, ölçeğin genelinde ve alt faktörlerinde yüksek düzeyde iç tutarlılık değerleri elde edilmiştir (Genellikle .90'ın üzerinde). Bu bulgular, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Ayrıca, ölçeğin zamana karşı kararlılığını test etmek amacıyla test-tekrar test güvenilirlik analizleri de yapılmış olabilir. Yüksek güvenilirlik katsayıları, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında tutarlı sonuçlar vereceği anlamına gelmektedir, bu da ölçeğin **uzaktan eğitim** programlarının değerlendirilmesinde güvenilir bir araç olduğunu kanıtlar.

Faktör Analizi

Açık ve Uzaktan Eğitim Akreditasyon Standartları Ölçeği'nin faktör yapısı, Faktör Analizi yöntemleri kullanılarak belirlenmiştir. Büyük olasılıkla, analizler sonucunda ölçeğin, AUE akreditasyon standartlarının doğası gereği, birden fazla alt boyuttan oluştuğu tespit edilmiştir. Bu çok boyutlu yapı, kurumsal kalitenin tek bir skor yerine farklı alanlardaki performansın birleşimi olarak değerlendirilmesini sağlamaktadır.

Ertuğ Can'ın çalışması, KMO örneklem yeterliliği testinin ve Bartlett küresellik testinin anlamlı olduğunu göstermiştir; bu da verilerin faktör analizi için uygun olduğunu kanıtlamıştır. Analizler,

ölçeğin toplam varyansın önemli bir yüzdesini açıkladığı ve elde edilen faktör yapısının teorik beklentilerle uyumlu olduğunu ortaya koymuştur.

Araç (Enstrüman)

Test Türü: Geliştirme Ölçeği (Development Scale)

Format: Genellikle 5'li Likert Tipi Derecelendirme Formatı (Örn: Hiç Katılmıyorum'dan Tamamen Katılıyorum'a)

Mevcut Dil: Türkçe (Turkish)

Popülasyon Grubu: Açık ve Uzaktan Eğitim programları ile ilgili yöneticiler, öğretim üyeleri, kalite güvence uzmanları ve uzman değerlendiriciler.

Yaş Grubu: Yetkinler (Profesyonel ve Akademik Alan)

Popülasyon Detayları: Ölçek, Türkiye'deki çeşitli üniversitelerin açık ve uzaktan eğitim merkezlerinde görev yapan personel ve akademisyenler üzerinde test edilmiş ve geçerli/güvenirliği bu gruplar üzerinden sağlanmıştır.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim veya Gözlem Temelli Değerlendirme (Akreditasyon standartlarına uyumu değerlendiren uzmanlar tarafından doldurulur).

Anahtar Kelimeler

AUE Kalitesi, Standartlar, Uzaktan Eğitim Kalitesi, Psikometri, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları, Akreditasyon Ölçeği

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: ertugcan@gmail.com

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek ilk olarak 2016 yılında yayımlanan akademik çalışmada kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanımı için izinler ve telif hakları konusunda sorumlu yazar Ertuğ Can ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari olmayan akademik kullanımlar için genellikle izin talep edilmelidir.

Bu ölçeğin orijinal makalesi ve ek dokümanları aşağıdaki bağlantılardan indirilebilir:

Orijinal PDF dokümanı: [acik-ve-uzaktan-egitim-akreditasyon-standartlari-olcegi-toad.pdf](#)

Orijinal DOCX dokümanı: [acik-ve-uzaktan-egitim-akreditasyon-standartlari-olcegi-toad.docx](#)

Referanslar

Can, E. (2016). Open and distance education accreditation standards scale: Validity and reliability studies. *International Journal of Environmental & Science Education*, 11(14), 6344-6356.

Açık ve Uzaktan Eğitim Akreditasyon Standartları Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçeğin maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Detaylı maddeler için lütfen referans olarak verilen 2016 tarihli makaleye bakınız.